

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.5.2018 г.
COM(2018) 288 final

2018/0149 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване, от името на Европейския съюз, на Протокол към Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус), относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус)⁽¹⁾ е в сила от 1 януари 2003 г. Впоследствие тя беше актуализирана с Решение № 1/2011⁽²⁾ на Смесения комитет, създаден съгласно спогодбата, така че да отразява постигнатия технически напредък и промените в законодателството.

Понастоящем спогодбата Интербус обхваща международните случайни превози на пътници, извършвани с автобуси. На 5 декември 2014 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори от името на Европейския съюз, който е договаряща се страна по Спогодбата Интербус, за разширяване на приложното поле на спогодбата, така че да включва също и редовни и специализирани редовни превози на пътници (след получаване на разрешително). Текстът, предложен в приложението към настоящото решение на Съвета, е в съответствие с делегираните от Съвета пълномощия за преговори.

С договарящите се страни бяха проведени три заседания за преговори при консултиране със специалния комитет, определен от Съвета. Държавите членки бяха поканени да участват във всяко от заседанията като експерти.

На заседанието, проведено на 10 ноември 2017 г., присъстващите договарящи се страни постигнаха съгласие по текста, който считат за окончателен и финализиран, след като по време на заседанието по него бяха направени някои изменения. Присъстваха три договарящи се страни от Източна и Югоизточна Европа (Черна гора, Република Молдова и Украйна). Освен това една договаряща се страна (Албания) по-рано беше изразила положителното си становище в писмен вид. Беше постигнато съгласие относно срока за подписване.

Редовните и специализираните редовни международни превози на пътници, извършвани с автобуси, са важни сектори, осигуряващи мобилност на европейските граждани на достъпни цени. По-нататъшното развитие на тези превози извън ЕС би било от полза както за гражданите на ЕС, така и за чуждестранните туристи, туристическия бранш и европейските региони. Различията в двустранните споразумения между държави членки и трети държави, които правят тромав процеса на издаване на разрешителни и експлоатацията на международни редовни и специализирани редовни линии, представляват ограничения за такова развитие. Това се забелязва най-ясно при дългите редовни международни линии, преминаващи през няколко държави.

¹ ОВ L 321, 26.11.2002 г., стр. 11.

² Решение № 1/2011 на Смесения комитет, създаден съгласно Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус) от 11 ноември 2011 г. за приемане на вътрешен правилник за работа и за адаптиране на приложение 1 към Спогодбата по отношение на изискванията към автомобилните превозвачи, извършващи превоз на пътници, на приложение 2 към Спогодбата относно техническите изисквания към автобусите, и на изискванията относно социалните разпоредби, посочени в член 8 от Спогодбата (2012/25/ЕС) (ОВ L 8, 12.1.2012 г., стр. 38).

Достъп до пазара за редовни и специализирани редовни превози следва да бъде осигурен, както е определено в проекта на протокол, чрез уеднаквена процедура по разрешаване, при прилагане на достиженията на правото на ЕС в областта на пътническия автомобилен транспорт, включително по отношение на пътната безопасност, техническите разпоредби, квалификацията на водачите, социалните правила, правата на пътниците, опазването на околната среда и достъпа до професията.

Спогодбата Интербус ще продължи да бъде в сила без промени по отношение на международните случайни превози на пътници, извършвани с автобуси.

Протоколът обхваща само разпоредбите, необходими за разширяване на приложното поле на спогодбата, така че да включва също и международни редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси (след получаване на разрешително). Той не изменя и не повтаря общите правила, а се позовава на основните разпоредби в Спогодбата Интербус. Това, заедно с факта, че всяка договаряща се страна може да подпише и ратифицира протокола или да се присъедини към него само след като е подписала Спогодбата Интербус и се е присъединила към нея или я е ратифицирала, ще гарантира, че правилата на спогодбата се приемат и прилагат от договарящите се страни, когато те подпишат и ратифицират протокола или се присъединят към него.

Освен Европейския съюз, договарящи се страни по Спогодбата Интербус са Република Албания, Босна и Херцеговина, бившата югославска република Македония, Република Молдова, Черна гора, Република Турция и Украйна, които могат да подпишат протокола и да го ратифицират/да се присъединят към него.

Взет е предвид опитът от съществуващите споразумения относно автомобилния транспорт, например създадените в обслужваните територии партньорства между превозвачи.

При определени условия всяка договаряща се страна или държава — членка на Европейския съюз, има право да реши, без допускане на дискриминация, че всички редовни и специализирани редовни автомобилни превози на пътници с отправен пункт или местоназначение на нейна територия подлежат на договорености за партньорство между превозвачите в държавата на отправния пункт и на местоназначението на съответния редовен или специализиран редовен превоз.

Превозвачи, които са установени в договарящи се страни или в държави — членки на Съюза, чиято територия превозът пресича, като се качват и слизат пътници, могат, ако решат, да се присъединят към тези партньорства.

Проектът на протокол подчертава значението на законодателството на Европейския съюз (Регламент (ЕО) № 1071/2009 ³) относно санкциите и относно най-сериозните нарушения, както и относно изпълнението на четирите условия за достъп до професията автомобилен превозвач на пътници (действителна и трайна установеност, добра репутация, финансова стабилност и професионална компетентност).

³ Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач, и за отмяна на Директива 96/26/ЕО на Съвета (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 51).

Проектът на протокол предвижда създаването на Смесен комитет, за да се улесни прилагането на протокола. Разпоредбите на Смесения комитет, създаден съгласно Спогодбата Интербус, се прилагат *mutatis mutandis* към Смесения комитет по настоящия протокол. Следователно Смесеният комитет по протокола ще урежда по-специално бъдещите несъществени технически и законодателни актуализации, специфични за протокола. Смесеният комитет следва да приеме и собствен правилник за дейността. Освен това задачи на Смесения комитет, произтичащи от самия проект на протокол, са получаването и разпространението на информация, оценяване на действието на протокола на всеки пет години, както и мерки, които да бъдат предприети в случай на присъединяване към Европейския съюз на договаряща се страна, която е извън Съюза.

Съгласно проекта на протокол срокът на валидност на разрешителното за извършване на международни редовни и специализирани редовни превози не може да надвишава пет години.

Самият протокол се сключва за срок от пет години, считано от датата на влизането му в сила. Срокът на действие на протокола се удължава автоматично за последователни периоди от пет години между онези договарящи се страни, които не са изразили желанието си този срок да не бъде удължен.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложеният протокол е съгласуван с общата транспортна политика на Съюза. Той обхваща съответните части от Регламент (ЕО) № 1073/2009⁽⁴⁾, адаптирани за целите на международно споразумение.

Проектът на протокол предвижда по-нататъшно хармонизиране на рамката за международни редовни и специализирани редовни автобусни превози.

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Предложеният протокол е съгласуван с политиката на ЕС за съседство и външни отношения.

Той е съгласуван и със съществуващите споразумения — като споразуменията за митнически съюз и предприсъединителните споразумения, споразуменията за асоцииране, и има за цел да осигури регулаторната среда, в която ЕС и други договарящи се страни по Спогодбата Интербус да могат да имат взаимен достъп до транспортните пазарите на международни редовни и специализирани редовни пътнически превози при единни правила.

- **Фискални разпоредби**

Сближаването на митническите и фискалните разпоредби, като се имат предвид тяхната цел и съдържание, в проекта на протокол е само второстепенно и косвено по характер в сравнение с целите на транспортната политика, които протоколът преследва.

⁴ Регламент (ЕО) № 1073/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно общите правила за достъп до международния пазар на автобусни превози и за изменение на Регламент (ЕО) № 561/2006 (ОВ L 300, 14.11.2009 г., стр. 88).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание е Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално материалноправното основание, член 91 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 5 от ДФЕС.

• Субсидиарност

Присъединяването на Съюза към протокол, който разширява приложното поле на съществуващо многостранно международно споразумение, по което Съюзът е договаряща се страна, може да бъде прието само от самия Съюз, затова той има изключителна компетентност по този въпрос.

Протоколът заменя съответните разпоредби в двустранните споразумения за редовни и специализирани редовни пътнически автомобилни превози, сключени между договарящите се страни, както и между държави — членки на Съюза, и договарящи се страни извън ЕС. Протоколът обаче позволява съществуващите разрешителни, издадени съгласно двустранни споразумения, да продължат да са в сила за срок от пет години, преди да бъдат заменени от разпоредбите на протокола.

• Пропорционалност

Разпоредбите на проекта на протокол са пропорционални и недискриминационни и се прилагат взаимно за всички договарящи се страни (включително ЕС). Целта на тези разпоредби е да се намали възможната нелоялна конкуренция и да се отстранят от пътищата остарелите превозни средства, както и превозвачите, които не спазват правилата.

Законодателството, посочено в проекта на протокол, вече е прието от Европейския съюз.

• Избор на инструмент

В член 218, параграф 5 от ДФЕС се предвижда използването на решение на Съвета като приложим инструмент.

3. СЪБИРАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕКСПЕРТНИ СТАНОВИЩА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО/ОПРОСТЯВАНЕ

• Събиране и използване на експертни становища и оценка на въздействието

Комисията не е извършила оценка на въздействието, нито е използвала външни експертни становища. Разширяването на приложното поле на Спогодбата Интербус, така че да включва също и международни редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобус, би спомогнало да се разшири географският обхват на прилагане на достиженията на правото на Европейския съюз в областта на пътническия автомобилен транспорт.

Икономическото и социалното въздействие би било в полза на пътническия транспорт и на туристическия бранш. Увеличените обеми на трафика вероятно ще имат умерено въздействие върху околната среда.

Както и досега, превозвачите могат да бъдат МСП с по-малък парк от автобуси или по-големи дружества с по-голям парк.

Специален комитет, назначен от Съвета, беше постоянно информиран за напредъка на преговорите, а експерти на държавите членки участваха в преговорите с договарящи се страни извън ЕС.

- **Опростяване**

Хармонизирането на процедурите за получаване на разрешителни за извършване на международни редовни и специализирани редовни превози на пътници с автобуси би опростило изпълнението на тези дейности.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Няма.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Механизъм за оценка и докладване**

В член 16 от проекта на протокол се предвижда действието на протокола да се оценява на всеки пет години от Смесения комитет, създаден съгласно член 18 от протокола.

- **По-нататъшна процедура**

Комисията счита, че е необходимо да се инициира процедурата с оглед подписване и впоследствие сключване на протокола. Затова Комисията представя на Съвета настоящото предложение за решение на Съвета за подписване на Протокол относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси, към Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус).

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Конкретни разпоредби на предложеното решение на Съвета:

- В член 1 от проекта на решение на Съвета се предвижда подписване, от името на Съюза, на Протокола относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси, към Спогодбата Интербус.
- С член 2 се упълномощава Генералният секретариат на Съвета да изготви акта за предоставяне на пълномощия на лицето (лицата), посочено(и) от преговарящия по протокола, да подпише(шат) протокола, при условие че той бъде сключен.
- С член 3 се предвижда влизането в сила на решението на Съвета.

Конкретни разпоредби на притурката към предложеното решение на Съвета:

- С член 1 се определя приложното поле на протокола относно международните редовни и специализирани редовни автомобилни превози на пътници с отправен пункт или местоназначение в договарящата се страна, в която е установен превозвачът и където са регистрирани превозните средства, или която превозът пресича, като се качват или слизат пътници, или през която

преминава без качване и слизане на пътници. Всички форми на каботаж са забранени.

- В член 2 е предвидена клауза за недискриминация.
- Член 3 съдържа определения.
- Член 4 насочва към приложение 1 към Спогодбата Интербус относно разпоредбите, прилагани по отношение на автомобилните превозвачи, извършващи превоз на пътници.
- Член 5 насочва към приложение 2 към Спогодбата Интербус относно техническите изисквания към превозните средства.
- Член 6 съдържа разпоредби относно международните редовни и специализирани редовни превози, подлежащи на разрешаване. Наред с другото, в този член е предвидена възможността договарящите се страни или държавите — членки на Европейския съюз, да решат да направят редовните или специализираните редовни превози между договарящите се страни предмет на договорености за партньорство между превозвачите от отправния пункт и от местоназначението на превозите. Превозвачите от договарящите се страни или от държави членки, чиято територия превозът пресича, като се качват и слизат пътници, могат, ако решат, да се присъединят към такива споразумения за партньорство.
- В член 7 се посочва, че раздели V и VI от Спогодбата Интербус относно социалните разпоредби и митническите и фискалните разпоредби се прилагат към протокола.
- Член 8 съдържа разпоредби относно разрешаващия орган, който издава разрешителните; получателите на разрешителни; срока на валидност на дадено разрешително; данни, които следва да бъдат посочени в разрешителното, и използването на допълнителни превозни средства при временни и извънредни обстоятелства.
- В член 9 се определя процедурата за подаване на заявление за разрешително.
- С член 10 се урежда процедурата по издаване на разрешителни, включително контактите между съответните компетентни органи, издаващи разрешителното, и се посочват единствените причини за евентуално отхвърляне на заявление.
- В член 11 са предвидени правила за подновяване или изменение на разрешително.
- В член 12 се определят правила за прекратяване на действието на разрешителните.
- В член 13 се определят задълженията на превозвачите.
- В член 14 се посочва, че договарящите се страни осигуряват спазване на съответните разпоредби от страна на превозвачите.
- В член 15 (във връзка с член 8, параграф 9) се изброяват документите, които трябва да се намират в превозното средство.
- В член 16 се посочва срокът на действие на протокола (пет години) с мълчаливо удължаване на този срок за последователни петгодишни периоди и се предвиждат периодични оценки на действието на протокола.

- В член 17 се предвижда петгодишен преходен период за съществуващите редовни и специализирани редовни автомобилни превози на пътници, уредени в двустранни споразумения, ратифициране или одобряване и депозиране на протокола, влизане на протокола в сила, денонсиране и използвани езици.
- С член 18 се създава Смесен комитет за прилагане на протокола.
- В член 19 се урежда процедурата, която да се прилага когато договаряща се страна по протокола, която не е държава — членка на Съюза, се присъедини към Европейския съюз.
- С член 20 протоколът се открива за подписване и се посочва, че дадена страна може да се присъедини към този протокол или да го ратифицира, само след като е подписала Спогодбата Интербус и се е присъединила към нея или я е ратифицирала.
- В член 21 се определя, че след влизането на протокола в сила всяка договаряща се страна по Спогодбата Интербус може да се присъедини към него.
- В член 22 се определя, че приложенията към протокола са неразделна част от него.
- Приложения 1 и 2 към протокола препращат към приложения 1 и 2 към Спогодбата Интербус. По-конкретно в приложение 1 се изтъква и повтаря законодателството на Европейския съюз по отношение на правата на пътниците, контрола и санкциите при най-сериозни нарушения, както и условията за достъп до професията автомобилен превозвач.
- В приложение 3 е представен образец на заявление за издаване на разрешително за извършване на международен редовен или специализиран редовен превоз.
- В приложение 4 е представен образец на разрешително за извършване на международен редовен или специализиран редовен превоз.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване, от името на Европейския съюз, на Протокол към Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус), относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение 2002/917/ЕО на Съвета⁽²⁾ Спогодбата за международните случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус), беше сключена от името на Съюза на 3 октомври 2002 г. и влезе в сила на 1 януари 2003 г.⁽³⁾
- (2) На 5 декември 2014 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори за протокол към Спогодбата Интербус относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси, с Република Албания, Босна и Херцеговина, бившата югославска република Македония, Република Молдова, Черна гора, Република Турция и Украйна.
- (3) Преговорите приключиха успешно по време на заседанието на договарящите се страни по Спогодбата Интербус, проведено на 10 ноември 2017 г.
- (4) Протоколът следва да улесни извършването на редовни и специализирани редовни превози между договарящите се страни по Спогодбата Интербус и в резултат да доведе до подобряване на пътническите транспортни връзки между тях.
- (5) По отношение на общите правила, по-специално работата на Смесения комитет, и с цел да се улесни прилагането на протокола, проектът на протокол до голяма степен отразява правилата, въведени със Спогодбата Интербус.
- (6) За да не се забавят прекомерно ползите от протокола, и аналогично на определеното в Спогодбата Интербус, за протокола се предвижда да влезе в сила

¹ COM(2018)288.

² Решение 2002/917/ЕО на Съвета от 3 октомври 2002 г. относно сключването на Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус) (ОВ L 321, 26.11.2002 г., стр. 11).

³ ОВ L 321, 26.11.2002 г., стр. 44.

за онези договарящи се страни, които са го одобрили или ратифицирали, когато бъде одобрен или ратифициран от четири договарящи се страни, включително от Съюза.

- (7) По тази причина Протоколът към Спогодбата Интербус относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси, следва да бъде подписан от името на Съюза, при условие че бъде сключен на по-късна дата,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Подписването на Протокола към Спогодбата за международни случайни превози на пътници, извършвани с автобуси (Интербус), относно международните редовни и специализирани редовни превози на пътници, извършвани с автобуси, се одобрява от името на Съюза, при условие, че посоченият протокол бъде сключен.

Текстът на протокола, който следва да бъде подписан, е приложен към настоящото решение.

Член 2

Генералният секретариат на Съвета изготвя акта за предоставяне на пълномощия на лицето (лицата), посочено(и) от преговарящия по протокола, за подписване на протокола, при условие че той бъде сключен.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*